

Sygn. akt II K 1180/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 lutego 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSR Marta Szymborska

Protokolant Anna Domalewska, Tomasz Popis

w obecności Prokuratora Edyty Łukiewicz, Tomasza Mioduszeńskiego, Anety Kukli-Jasińskiej i Wojciecha Sitka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 18 marca 2013 roku, 16 maja 2013 roku, 02 sierpnia 2013 roku, 18 października 2013 roku, 11 grudnia 2013 roku i 06 lutego 2014 roku w W.

sprawy **M. B. (1)**

córki L. i T. z domu P.

urodzonej w dniu (...) w N.

oskarżonej o to, że:

w bliżej nieokreślonym czasie, lecz nie wcześniej niż 24 maja 2011 roku i nie później niż 08 września 2012 roku w bliżej nieustalonym miejscu w W., nabyła telefon komórkowy N. (...) nr (...) o wartości 800 zł, o którym na podstawie towarzyszących przy zakupie okoliczności powinna i mogła przypuszczać, że został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, co zostało ujawnione w dniu 08 września 2012 roku w W. na ulicy (...),

tj. o czyn z art. 292 § 1 kk

orzeka

I. oskarżoną **M. B. (1)** uniewinnia od popełnienia zarzucanego jej czynu;

II. na podstawie art. 632 pkt 2 kpk określa, iż koszty procesu ponosi Skarb Państwa.

sygn. akt II K 1180/12

UZASADNIENIE

M. B. (1) została oskarżona o to, że w bliżej nieokreślonym czasie, lecz nie wcześniej niż 24 maja 2011 roku i nie później niż 08 września 2012 roku w bliżej nieustalonym miejscu w W., nabyła telefon komórkowy N. (...) nr (...) o wartości 800 zł, o którym na podstawie towarzyszących przy zakupie okoliczności powinna i mogła przypuszczać, że został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, co zostało ujawnione w dniu 08 września 2012 roku w W. na ulicy (...), to jest o czyn z art. 292 § 1 kk.

Na podstawie zebranego materiału dowodowego oraz poczynionych ustaleń, Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Dnia 24 maja 2011 roku z sali numer (...)Szpitala (...)Z. Z. został skradziony telefon komórkowy marki N. (...)nr (...). Z. Z. (1)nie wiedział kto dokonał kradzieży. Wartość telefonu w tym czasie wynosiła 700,00 złotych.

Dowód:

- zeznania Z. Z. k. 34, ujawnione na k. 92, k. 92

- opinia k. 150-155, ujawniona na k. 161

M. B. (1) prowadziła działalność gospodarczą u siebie w domu. W ramach tejże działalności robiła ona klientkom paznokcie. Jedną ze stałych klientek M. B. (1) była A..

Dowód:

- wyjaśnienia M. B. k. 77

W lipcu lub sierpniu 2011 roku M. B. (1) nabyła od swojej stałej klientki o imieniu A. telefon komórkowy N. (...) nr (...). Telefon ten stanowił zapłatę za wykonaną usługę w kwocie 70,00 złotych, choć początkowo wartość jego została określona na kwotę 100,00 złotych. Telefon ten był sprawny, miał jedynie przypalony wyświetlacz. To A. wyszła z propozycją, aby zapłatą za usługę był ów telefon, a że w tym czasie M. B. (1) poszukiwała nowego telefonu, gdyż psuł jej się poprzedni, to zgodziła się. Przy przekazaniu A. wyciągnęła z tego telefonu kartę oraz skasowała swoje kontakty. Z ustaleń M. B. (1) wynikało, że taki telefon kosztował około 400,00 złotych, dlatego wskazana kwota uszkodzonego telefonu nie wzbudziła wątpliwości M. B. (1). Wraz z telefonem nie były M. B. (1) przekazane żadne jego dokumenty, gdyż stwierdziła, że ze względu na uszkodzenie telefonu nie były jej one potrzebne. Nie była też przekazana ładowarka, której M. B. (1) nie żądała, gdyż miała od poprzedniego telefonu. W tym czasie wartość tego telefonu wynosiła 370,00 złotych. M. B. (1), w momencie nabywania przedmiotowego telefonu, nie wiedziała ani nie przypuszczała, iż pochodził on z kradzieży lub przywłaszczenia.

Dowód:

- wyjaśnienia M. B. k. 77

- zeznania M. M. k. 91

- protokół zatrzymania rzeczy k. 5-7, ujawniony na k. 161

- opinia k. 157-159, ujawniona na k. 161

Dnia 08 września 2012 roku M. B. (1) została zatrzymana przez Policję na skutek interwencji, gdy piła alkohol w miejscu publicznym. Podczas zatrzymania ujawniono przy niej telefon komórkowy marki N., który okazał się poszukiwany jako kradziony.

Dowód:

- wyjaśnienia M. B. k. 77

- zeznania M. M. k. 10v, ujawnione na k. 91, k. 91

- protokół zatrzymania osoby k. 2, ujawniony na k. 160

- protokół zatrzymania rzeczy k. 5-7, ujawniony na k. 161

M. B. (1) była wcześniej karana sędownie.

Dowód:

- karta karna k. 52-53, 68-69, 107-108, 147-148 ujawniona na k. 161

Oskarżona, **M. B. (1)**, przesłuchana w toku postępowania przygotowawczego, jak i przed Sądem nie przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu. W toku postępowania przygotowawczego odmówiła składania wyjaśnień i odpowiedzi na pytania. Składając wyjaśnienia przed Sądem, M. B. (1) opisała w jakich okolicznościach nabyła telefon komórkowy marki N.. Dodała, że nie żądała jakichkolwiek dokumentów od telefonu i ładowarki, gdyż ładowarkę miała swoją, zaś dokumenty nie były jej potrzebne. Co więcej, oskarżona wyjaśniła, że jej klientka wyciągała z przedmiotowego telefonu kartę i kasowała swoje kontakty przed przekazaniem go M. B. (1). W tym zakresie Sąd uznał wyjaśnienia M. B. (1) za wiarygodne. W toku postępowania nie przedstawiono jakiegokolwiek dowodu, który by podważał wersję opisaną przez oskarżoną. Ponadto, wyjaśnienia oskarżonej, iż nabyła przedmiotowy telefon od swojej klientki, a nie był to jej jedyny telefon, były zgodne z doświadczeniem życiowym, gdyż możliwym było w obecnych czasach, aby dana osoba posiadała kilka telefonów. M. B. (1) wskazała również na ocenioną wartość przedmiotowego telefonu. Również w tym zakresie Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonej. Z wyjaśnień oskarżonej wynikało, iż dowiadywała się ona, że taki telefon kosztował około 400,00 złotych, tak więc wskazana wartość 100,00 złotych, a następnie 70,00 złotych za wykonaną usługę przy uwzględnieniu uszkodzeń telefonu nie wzbudziła wątpliwości oskarżonej. W tym zakresie, Sąd skonfrontował wyjaśnienia oskarżonej z przedłożoną w sprawie opinią, w której biegły wskazał na wartość telefonu 370,00 złotych w czasie jego nabywania przy uwzględnieniu jego uszkodzeń, jednak, w ocenie Sądu, na podstawie przedłożonej opinii nie można było skutecznie zakwestionować wyjaśnień oskarżonej w tym fragmencie. W tym miejscu wskazać należało, iż pierwotnie oskarżona ze swoją klientką ustaliły wartość telefonu na kwotę 100,00 złotych. Wartość wskazana przez biegłego była wartością ustaloną w oparciu o informacje szczegółowe, wiedzę i doświadczenie biegłego. Oskarżona nie była osobą biegłą w tym przedmiocie i nie była w stanie w związku z tym dokładnie określić wartości tegoż telefonu. Tym bardziej wyjaśnienia oskarżonej wskazujące na wartość telefonu były wiarygodne, gdyż jak wskazała, dowiadywała się o cenę takiego telefonu i była ona określana na kwotę 400,00 złotych. Oskarżona w swych wyjaśnieniach opisała przedmiotowy telefon, wskazując na jego uszkodzenia. Sąd w tym fragmencie uznał wyjaśnienia oskarżonej za wiarygodne, gdyż korespondowały z zeznaniami M. M. (2) i były zgodne z protokołem zatrzymania rzeczy. Na uszkodzenie telefonu wskazywała również treść przedłożonej opinii z zakresu wyceny ruchomości. M. B. (1) podała kiedy nabyła przedmiotowy telefon i w tym zakresie Sąd uznał wyjaśnienia oskarżonej za wiarygodne, gdyż nie przedstawiono jakichkolwiek dowodów pozwalających na podważenie ich wiarygodności. M. B. (1) zaprzeczyła w sposób stanowczy, aby wiedziała czy przypuszczała, że przedmiotowy telefon pochodził z kradzieży, a o tym fakcie dowiedziała się przy zatrzymaniu. Dodała, że odbierając telefon od klientki nic nie wzbudziło jej wątpliwości co do pochodzenia telefonu. W tej części Sąd dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonej, gdyż nie przedstawiono żadnego dowodu, który by pozwalał na przyjęcie odmiennej wersji niż przedstawiona przez oskarżoną. Fakt, iż telefon był kradziony potwierdzili w swoich zeznaniach M. M. (2) i Z. Z. (1). Sam fakt, iż telefon okazał się kradziony nie mógł stanowić podstawy podważenia wiarygodności wyjaśnień oskarżonej w tym zakresie. M. B. (1) opisała także w jakich okolicznościach doszło do ujawnienia przedmiotowego telefonu i tym wyjaśnieniom Sąd dał wiarę, gdyż były spójne z zeznaniami M. M. (2).

Świadek **M. M. (2)**, składając zeznania opisał okoliczności zatrzymania M. B. (1), jak i ujawnienia przy niej przedmiotowego telefonu. W tym zakresie Sąd uznał zeznania M. M. (2) za wiarygodne, gdyż korespondowały one z wiarygodnymi wyjaśnieniami oskarżonej. Były zgodne z protokołem zatrzymania. M. M. (2) potwierdził, iż w trakcie sprawdzenia okazało się, że przedmiotowy telefon został skradziony, co potwierdził w swoich zeznaniach Z. Z. (1). Na okoliczność tę wskazywała także oskarżona, twierdząc, iż dowiedziała się o tym podczas sprawdzenia telefonu przez Policję. M. M. (2) zeznając na rozprawie opisał, iż przedmiotowy telefon miał uszkodzoną szybkę. W tej części zeznania M. M. (2) były spójne z wyjaśnieniami oskarżonej i były zgodne z protokołem zatrzymania rzeczy oraz treścią opinii biegłego z zakresu wyceny ruchomości.

Świadek **Z. Z. (1)**, w swoich zeznaniach opisał jedynie okoliczności kradzieży mu telefonu komórkowego. W tym zakresie zeznania te, stanowiące tło sprawy, Sąd uznał za wiarygodne. W toku postępowania nie przedłożono jakiegokolwiek dowodu, który by pozwolił na negatywną ocenę wiarygodności zeznań świadka w tym zakresie. Zeznania Z. Z. (1) w tym fragmencie korespondowały z wiarygodnymi wyjaśnieniami M. B. (1) i z zeznaniami M. M. (2), potwierdzającymi, iż przedmiotowy telefon został skradziony, jak to wskazano powyżej. Ponadto, Z. Z. (1) wskazał w swoich zeznaniach na wartość przedmiotowego telefonu - na kwotę 800 złotych. Konfrontując w tym fragmencie

zeznania Z. Z. (1) z treścią opinii biegłego z zakresu wyceny ruchomości, Sąd zauważył nieścisłość. Biegły w swej opinii wskazał na wartość telefonu w dniu kradzieży 700,00 złotych. Podobnie, jak przy ocenie wiarygodności wyjaśnień oskarżonej co do okoliczności ustalenia wartości telefonu, zauważone rozbieżności nie wpływały na negatywną ocenę wiarygodności zeznań Z. Z. (1). Podane wartości były zbliżone. Poza tym, Z. Z. (1) podawał w swych zeznaniach wartość szacunkową, nie był on biegłym ustalającym właściwą wartość przedmiotowego telefonu.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne przeprowadzone **dowody z dokumentów**. Zostały one sporządzone w przypisanej im formie i przez organy do tego powołane. Nie były kwestionowane przez strony postępowania ani nie budziły wątpliwości Sądu.

Sąd w pełni podzielił wnioski zawarte **w opinii z zakresu wyceny ruchomości**, wydanej w toku postępowania. Z treści opinii, sporządzonych na podstawie zebranego materiału dowodowego wynikało, iż przedmiotowy telefon komórkowy, aparat telefoniczny marki N. (...) o nr (...), według stanu i w cenach obowiązujących: w dacie kradzieży, to jest 24 maja 2011 roku miał wartość 700,00 złotych brutto, a w dacie ujawnienia, to jest 08 września 2012 roku, jego wartość wynosiła 197,00 złotych brutto. W dacie nabycia przez oskarżoną, to jest w dacie lipiec-sierpień 2011 roku, ów telefon miał wartość 370,00 złotych brutto. Opinia niniejsza została sporządzona przez biegłego z zakresu elektroenergetyki i wyceny ruchomości – osobę posiadającą odpowiednią wiedzę i doświadczenie zawodowe w przedmiotowej dziedzinie. Opinia ta nie była kwestionowana przez strony i nie budziła wątpliwości Sądu.

M. B. (1) zarzucono popełnienie przestępstwa z art. 292 § 1 kk. Odpowiedzialności na podstawie tego przepisu podlega ten, kto rzecz, o której na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i może przypuszczać, że została uzyskana za pomocą czynu zabronionego, nabywa lub pomaga do jej zbycia albo tę rzecz przyjmuje lub pomaga do jej ukrycia.

W tym miejscu należało wskazać, iż przestępstwo paserstwa nieumyślnego należy do kategorii przestępstw tzw. przepołowionych. Oznacza to, iż wartość mienia determinuje zakwalifikowanie danego czynu jako przestępstwa bądź wykroczenia z art. 122 § 2 kw. W myśl art. 122 § 2 kw odpowiedzialności podlega kto nabywa mienie, o którym na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i może przypuszczać, iż pochodzi ono z kradzieży lub przywłaszczenia, jeżeli wartość mienia nie przekracza ¼ minimalnego wynagrodzenia. W 2014 roku owo minimalne wynagrodzenie stanowi kwotę 1680,00 złotych. W tym miejscu należało wskazać, iż podstawowym elementem różnicującym występki z art. 292 § 1 kk i wykroczenie z art. 122 § 2 kw było pochodzenie mienia i jego wartość. Znamiona wykroczenia opisane zostały wężej, gdyż sprawca, któremu można by przypisać odpowiedzialność na podstawie tego przepisu powinien i mógłby przypuszczać, iż mienie, które nabywa pochodzi wyłącznie z kradzieży zwykłej i z przywłaszczenia. Nabycie mienia z innego czynu zabronionego niż wymieniony w treści przepisu art. 122 § 2 kw wyklucza możliwość zakwalifikowania danego czynu na podstawie tego przepisu.

Strona podmiotowa tego przestępstwa paserstwa charakteryzuje się istnieniem nieumyślności w odniesieniu do znamienia pochodzenia rzeczy z czynu zabronionego (wyrok SN z dnia 6 grudnia 2012 r., V KK 401/12, LEX nr 1231664). Mamy tu do czynienia z paserstwem zawinionym nieumyślnym (A. Marek, Komentarz do art. 292 Kodeksu karnego (w:) Kodeks karny. Komentarz, LEX 2010). Przy paserstwie nieumyślnym sprawca nie wie, że rzecz będąca przedmiotem jego działań została uzyskana za pomocą czynu zabronionego, lecz w konkretnym układzie okoliczności faktycznych, w których podejmuje określone czynności w stosunku do rzeczy, istniały możliwości powzięcia przez niego przypuszczenia, że rzecz została uzyskana za pomocą takiego czynu. Podstawą owej możliwości przypuszczenia dotyczącego pochodzenia rzeczy są „okoliczności towarzyszące” (M. Dąbrowska-Kardas, P. Kardas, Komentarz do art. 292 Kodeksu karnego, 2006). Okoliczności winny mieć charakter obiektywny i winny być uświadomione przez sprawcę. Tego rodzaju okolicznością jest zaferowanie sprawcy rzeczy do kupna po cenie znacznie niższej niż rynkowa, czy też prośba o pośrednictwo w sprzedaży rzeczy po takiej cenie. W takim wypadku jest konieczne, by sprawca miał rozeznanie, przynajmniej orientacyjnie, w rynkowych cenach rzeczy danego rodzaju. Okolicznością, z której można wnioskować o pochodzeniu rzeczy, jest także sam jej status, na przykład jej zabytkowy charakter, wiek, ślady używania lub przeciwnie - ich całkowity brak. Okoliczności, o których mowa, mogą dotyczyć także osoby, od której sprawca otrzymał rzecz, a więc na przykład wiedzy sprawcy o jej uprzedniej karalności. Okolicznością, o której mowa, jest także sytuacja, w której ma miejsce przekazanie rzeczy, na przykład nietypowe miejsce, pora nocna (M. Kulik,

Komentarz do art. 292 Kodeksu karnego (w:) M. Mozgawa (red.), Kodeks karny. Komentarz, LEX 2013). „Nie budzi wątpliwości, że w stanie prawnym obowiązującym w chwili orzekania (a i obecnie) ocena prawna czynu stanowiącego paserstwo dokonane w warunkach nieumyślności wymagała uwzględnienia wartości mienia będącego przedmiotem czynu (...) (wyrok SN z dnia 9 kwietnia 2003 r., V KK 76/03 OSNwSK 2003/1/762). „Wartość mienia stanowiącego przedmiot czynu winna być oceniona (liczona) w odniesieniu do czasu popełnienia czynu, a nie odniesiona do czasu orzekania” (postanowienie SA w Lublinie z dnia 22 grudnia 1998 r., II AKz 118/98, LEX nr 62576).

W tym miejscu należało wskazać, iż do przypisania sprawcy danego przestępstwa wymagane jest wypełnienie przez niego znamion zarówno strony podmiotowej, jak i przedmiotowej.

Przenosząc powyższe rozważania na realia niniejszej sprawy, Sąd doszedł do przekonania, iż zachowanie M. B. (1) nie wypełniło znamion zarzucanego jej czynu.

Okolicznością niebudzącą wątpliwości Sądu, było iż M. B. (1) przyjęła telefon komórkowy marki N. (...) nr (...), w drodze rozliczenia za wykonanie usługi kosmetycznej od swojej stałej klientki. Powodem takiego sposobu rozliczenia była kwestia, iż dotychczasowy telefon, z którego korzystała M. B. (3) się psuł. Przedmiotowy telefon miał uszkodzony wyświetlacz, jednakże był sprawny. Ustalona cena przedmiotowego telefonu, w związku z jego uszkodzeniem nie wzbudzała w M. B. (3) wątpliwości, tym bardziej, iż jak wynikało z wyjaśnień oskarżonej, gdy ta dowiadywała się o cenę takiego telefonu to wynosiła ona około 400,00 złotych, a więc wartość 100,00 złotych, a ostatecznie ustalona 70,00 złotych nie dawała podstaw do wzbudzenia w oskarżonej wątpliwości co do pochodzenia przedmiotowego telefonu. Wątpliwości takich nie wzbudzała także brak dokumentów czy ładowarki, które to rzeczy nie były jej potrzebne, gdyż jak wyjaśniła ładowarkę miała od swojego wcześniejszego telefonu, a dokumenty uznała za zbędne z uwagi na uszkodzenie telefonu. Tutaj należy wskazać, iż podstawą przypuszczenia dotyczącego pochodzenia rzeczy, na które wskazuje doktryna są „okoliczności towarzyszące”. W niniejszej sprawie brak było takich okoliczności. Oskarżona nabyła telefon od swojej stałej klientki, która to jeszcze po przekazaniu przedmiotowego telefonu, korzystała z usług oskarżonej. Oskarżona podniosła, iż nie przyszło jej do głowy by zapytać skąd osoba ta miała ten telefon. Wskazała, iż przed wydaniem telefonu kobieta ta wyjęła z niego kartę, skasowała swoje kontakty, co pozwalało na przyjęcie, iż tym bardziej oskarżona wręcz mogła przypuszczać, iż otrzymuje od swojej klientki jej telefon. W ocenie Sądu, doświadczenie nie wykluczało wersji, iż dana osoba miała swoje dwa telefony, z czego jeden z nich jako zbędny przekazała innej. Nie było niczym nadzwyczajnym, aby, w mniemaniu oskarżonej, właścicielka telefonu przekazała go w ramach rozliczenia za usługę innej osobie, gdy ta właśnie chciała taki telefon kupić. Takie zachowania mają miejsce i nie wzbudzają żadnych wątpliwości. W takich okolicznościach brak było podstaw do przyjęcia, aby na podstawie okoliczności oskarżona powinna i mogła przypuszczać, że pochodzi ów telefon z czynu zabronionego.

Sąd zwrócił w tym miejscu także uwagę na wnioski zawarte w opinii z zakresu wyceny ruchomości, wydanej w toku postępowania sądowego. Należy podkreślić, iż z treści tejże opinii wynikało, iż przedmiotowy telefon komórkowy, aparat telefoniczny marki N. (...) o nr (...), według stanu i w cenach obowiązujących w dacie nabycia przez oskarżoną, to jest w dacie lipiec-sierpień 2011 roku, miał wartość 370,00 złotych brutto. Wskazać należało, iż z uwagi na powyżej przedstawioną wartość przedmiotowego telefonu, zarzucany oskarżonej czyn Sąd rozpatrywał także pod kątem wypełnienia przez nią znamion wykroczenia z art. 122 § 2 kw. Uwzględniając i analizując całość materiału dowodowego, przy zawężonych znamionach wykroczenia z art. 122 § 2 kw, jak to opisano powyżej, Sąd nie miał podstaw do przyjęcia, aby oskarżona na podstawie okoliczności powinna i mogła przypuszczać, iż telefon, który nabywała pochodził z kradzieży lub przywłaszczenia. W tym zakresie nie przedstawiono w toku postępowania jakiegokolwiek dowodu, który by pozwalał na podważenie wersji oskarżonej, iż nie wiedziała ona skąd pochodzi ów telefon i nie interesowała się tym, a w takiej sytuacji na przypisanie jej choćby wykroczenia z art. 122 § 2 kw. W tym miejscu należało wskazać, iż w toku postępowania nie przedstawiono żadnego dowodu, który by pozwalał na przyjęcie, iż oskarżona w chwili nabyciania owego telefonu, na podstawie okoliczności mogła i powinna przypuszczać, że pochodził on z innego niż kradzież czy przywłaszczenie czynu zabronionego. Takich okoliczności nie można było dowodzić i wywodzić, zdaniem Sądu, tylko i wyłącznie z faktu, że ów telefon został wcześniej skradziony, gdy nie było

jakiegokolwiek dowodu świadczącego, że oskarżona o tym choćby przypuszczała bądź mogła przypuszczać w świetle ustalonych w sprawie okoliczności.

Aby móc przypisać komukolwiek sprawstwo w zakresie zarzucanego czynu, wypełnione muszą być wszystkie znamiona przestępstwa bądź wykroczenia. Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie, brak było danych stwierdzających, iż oskarżona swym działaniem wypełniła znamiona paserstwa nieumyślnego, zarówno w postaci przestępstwa, jak i wykroczenia.

O kosztach orzeczono po myśli art. 632 pkt 2 kpk.